

Th.Lic. Mgr. Ing. David Seifert: Pokoncilní obnova trvalého diakonátu. Dějiny - teologie - spiritualita
Disertační práce

Vedoucí práce: Th.Lic. Vojtěch Kohut, Th.D.

Posudek oponenta

Rozsáhlá disertační práce (320 stran včetně příloh) je bezesporu nejrozsáhlejším a nejbohatějším dílem o trvalém jáhenství v české literatuře. Autor v ní zpracovává bohatou zejména cizojazyčnou literaturu. Zde budiž hned pochváleno, že jeho jazyková erudice mu umožňuje pracovat nejen s literaturou německou (jak bývá u nás nejčastěji), italskou, latinskou, ale i v hojné míře francouzskou, což je zvlášť cenné.

Práce je členěna do tří rozsáhlých částí (Dějiny diakonátu, Teologie diakonátu, Spiritualita diakonátu), dále má závěr, anglickou anotaci, seznam zkratk a symbolů, seznam pramenů a literatury a tři přílohy. Zde je třeba připojit několik otázek či výtek.

Umístění anotace do „nitra“ textu (cca 60 stránek před koncem) nikoliv na začátek nebo na konec je zcela nepraktické. Nerozdělení seznamu na prameny a literaturu (vše je pohromadě) je opravdu chybou. Kromě toho autor uvádí jako samostatné položky literatury statě ze sborníků, nikoliv jen sborník samotný, což se také nedělá.

Poněkud nepochopitelné se mi zdají být tři přílohy (Právní úprava jáhenské služby, Diakonát a liturgie, K dějinám jáhenek). Jsou to témata, která patří do textu, není zřejmé, proč jsou přílohami. Navíc liturgii jáhenského svěcení v různých liturgických tradicích by bylo možné využít jako pramen k pochopení jáhenství v té které tradici či církvi.

Určitou chybou je také střídání pojmu „jáhen“ a „diakon“ a jejich odvozenin bez zjevného důvodu.

V první kapitole podává autor podrobně a velmi zajímavě dějiny jáhenství. Zde lze jen litovat, že je v ní pojednáno téměř výhradně o západní církvi (aniž je to přímo proklamováno) a východním církvím, kde se diakonát udržel dodnes, jsou věnovány pouhé tři stránky.

Druhá kapitola, která pojednává o teologii jáhenství, je staví výrazně do eklesiologických souvislostí, což je velmi dobré. Poněkud do pozadí se ale dostává při tom teologie služby. V podkapitole 2.2. se poněkud nahodile střídají výslovně teologická témata s reflexí současného nebo nedávného stavu jáhenství. To je určitá metodická nedůslednost.

Třetí kapitola je věnována spiritualitě jáhenství. Podle úvodu chtěl autor zřejmě směřovat ke spiritualitě jáhenství jako k vrcholu svého díla. To je chvályhodné, leč je otázkou zda a jak je to možné. Vzhledem k popisované novosti obnoveného jáhenství a jeho určité pochopitelné pluriformitě je zřejmě těžké o spiritualitě jáhenství mluvit. Je zde otázkou, zda by mělo jít o jakýsi návrh spirituality, který vychází z obecných základů spirituality (a spiritualit), nebo zda by mělo jít o souhrn proklamací a výzev papežů a církevních dokumentů, mluvících o spiritualitě, nebo konečně o reflexi současných zkušeností jáhnů pokud jde o jejich spiritualitu, která by vedla k nějakému zobecnění. V textu je tak trochu od všeho něco a proklamativních textů se mi zdá být až příliš.

Jak bylo výše uvedeno, autor pracuje s rozsáhlou literaturou. Na řadě míst by ale práci prospělo, kdyby byla spíš souvislým textem autora, obsahující jeho argumentaci, než

souhrnem mnoha citací nebo parafrázovaných textů jiných autorů. Kromě toho je otázkou, jestli by se opravdu nedalo najít víc (cizojazyčné) literatury, kterou sepsali už sami jáhnové, kteří tak reflektují svou situaci. Pokud je recenzentovi známo, v německé jazykové oblasti by se zřejmě něco objevit dalo.

Je také škoda, že autor poněkud víc nerozlišuje váhu některých použitých pramenů. Na jednom místě dosti citovaný článek Skálové nebo populární knížečka Kaňova jsou prameny jiné váhy, než zásadní práce z eklesiologie nebo spirituality.

Práci opravdu nezdobí značné množství překlepů a pravopisných chyb.

Závěrem:

Předložená disertační práce je bezpochyby poctivým a obsažným dílem. Jak to ale u prací tohoto typu bývá, autorům se nedostává zřejmě času k důkladné redakční práci, případně se jim při psaní z nejrůznějších důvodů nedostává dost zásadní oponentury. Potom oponent konstatuje, že práci by prospěla škrtačící tužka, která by odstranila zbytečná zdvojení, některé odbočky a vůbec zbytné texty a citace (byť třeba jsou samy o sobě hodnotné nebo zajímavé). Práce by tak byla nejen stručnější, ale čtenáře by jasněji vedla k cíli a nenechala ho v některých odbočkách či detailech bloudit či ztrácet smysl pro podstatné obsahy výpovědí. Pomohl by také pregnantněji vypovídající závěr, který sice chvályhodně postupně uvádí důležitá témata, v práci probraná, ale opět je místy vykládá. Asi by byl lepší závěr ve formě shrnujících tezí.

Přes všechny poznámky a kritiky je předložená disertační práce poctivým, fundovaným a užitečným dílem a podle názoru oponenta plně odpovídá nárokům, kladeným na disertační práci.

Práci doporučuji k obhajobě.

Doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný, Th.D.

V Praze 31.8.2011